

Драйвери розвитку Запорізького регіону

Корольков В.В.

доцент, кандидат економічних наук

E-Mail: vkorolkov@gmail.com

Національний університет “Запорізька політехніка”
Факультет Економіки та Управління

ЗА МАТЕРІАЛАМИ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

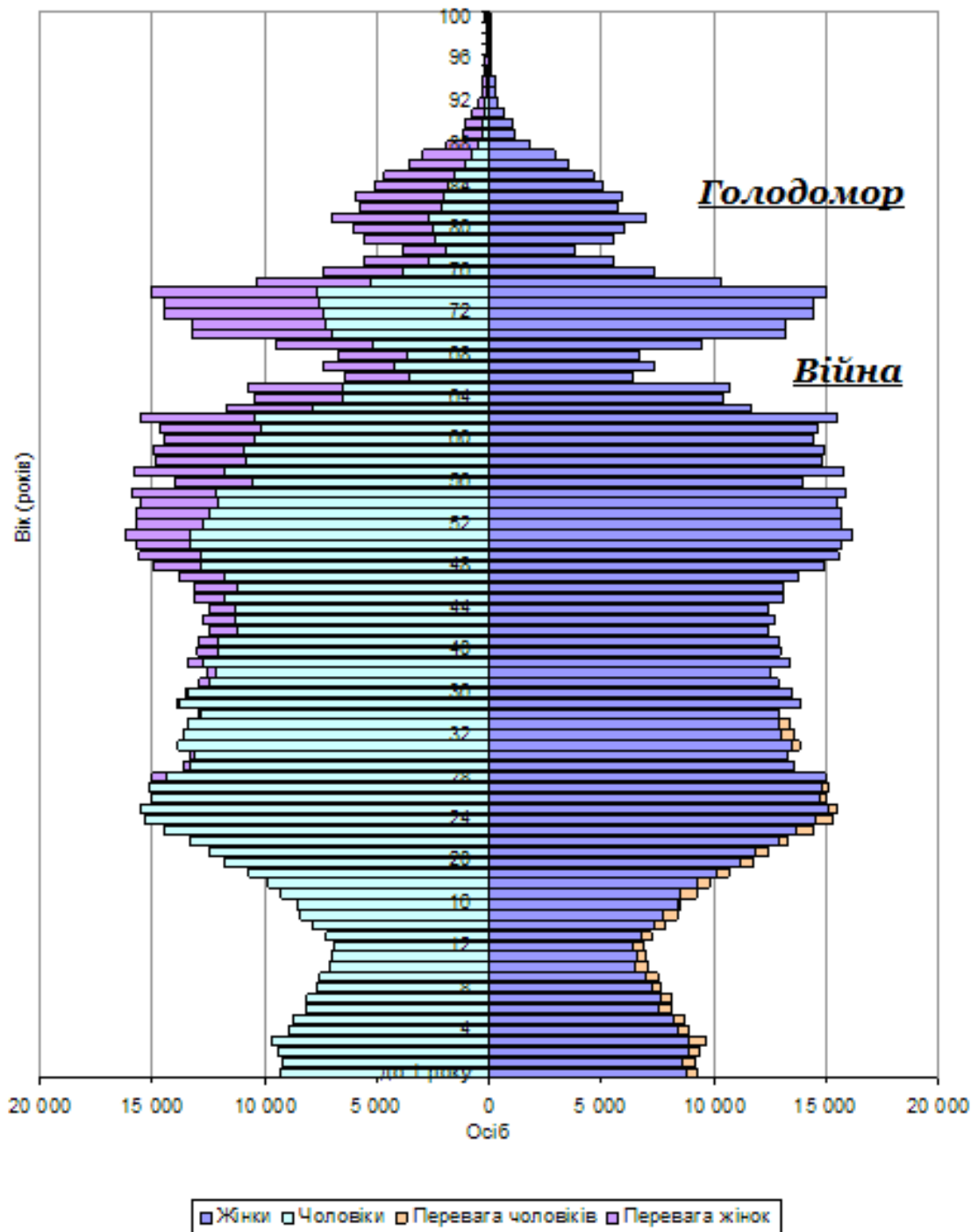
**(виконано в межах розробки проекту Стратегії регіонального
розвитку**

Запорізької області на період до 2027 року)

Розподіл постійного населення за статтю та віком на 1 січня 2012 року

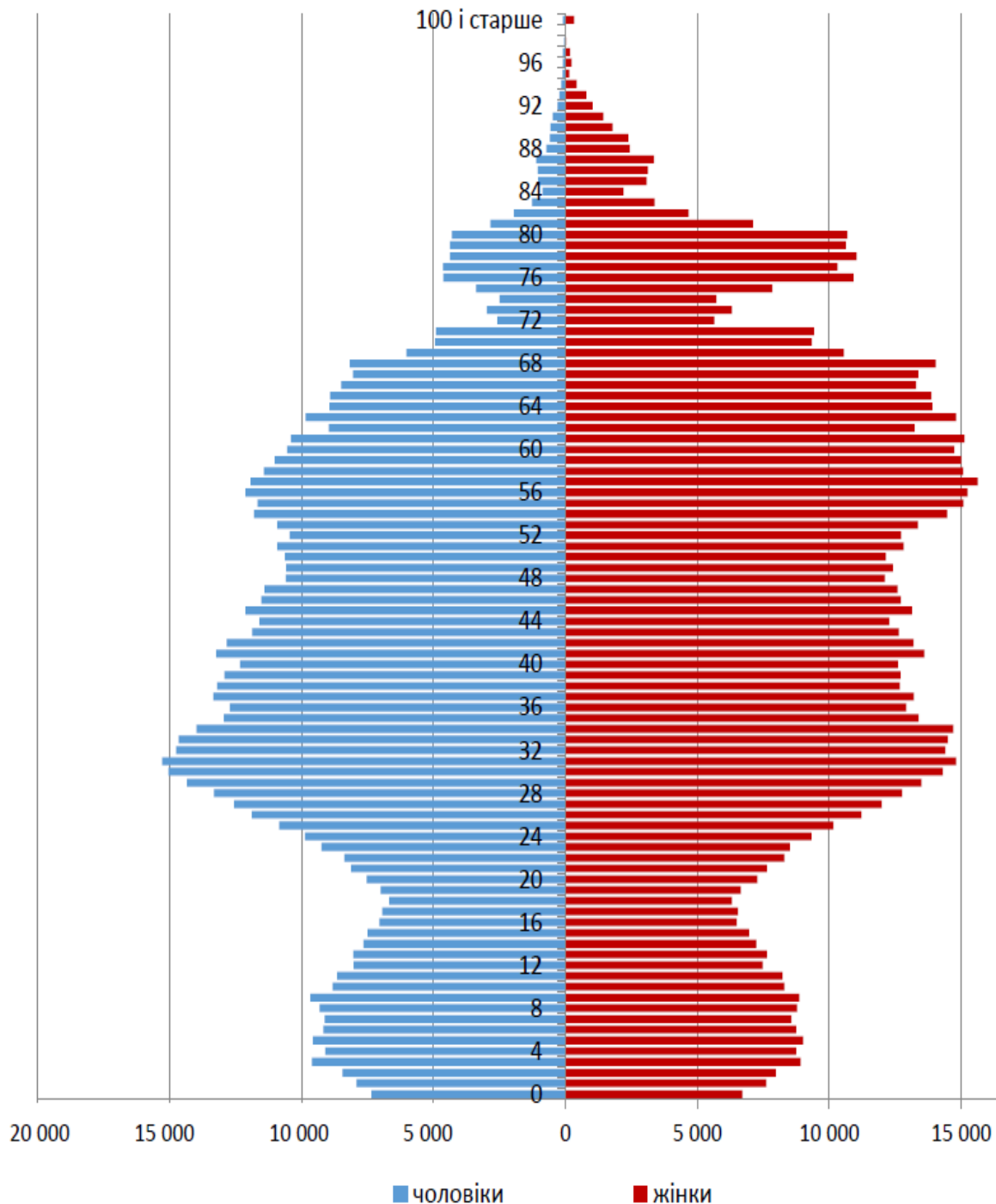
Статистичний щорічник
Запорізької області за 2011 рік
Головне управління статистики
у Запорізькій області

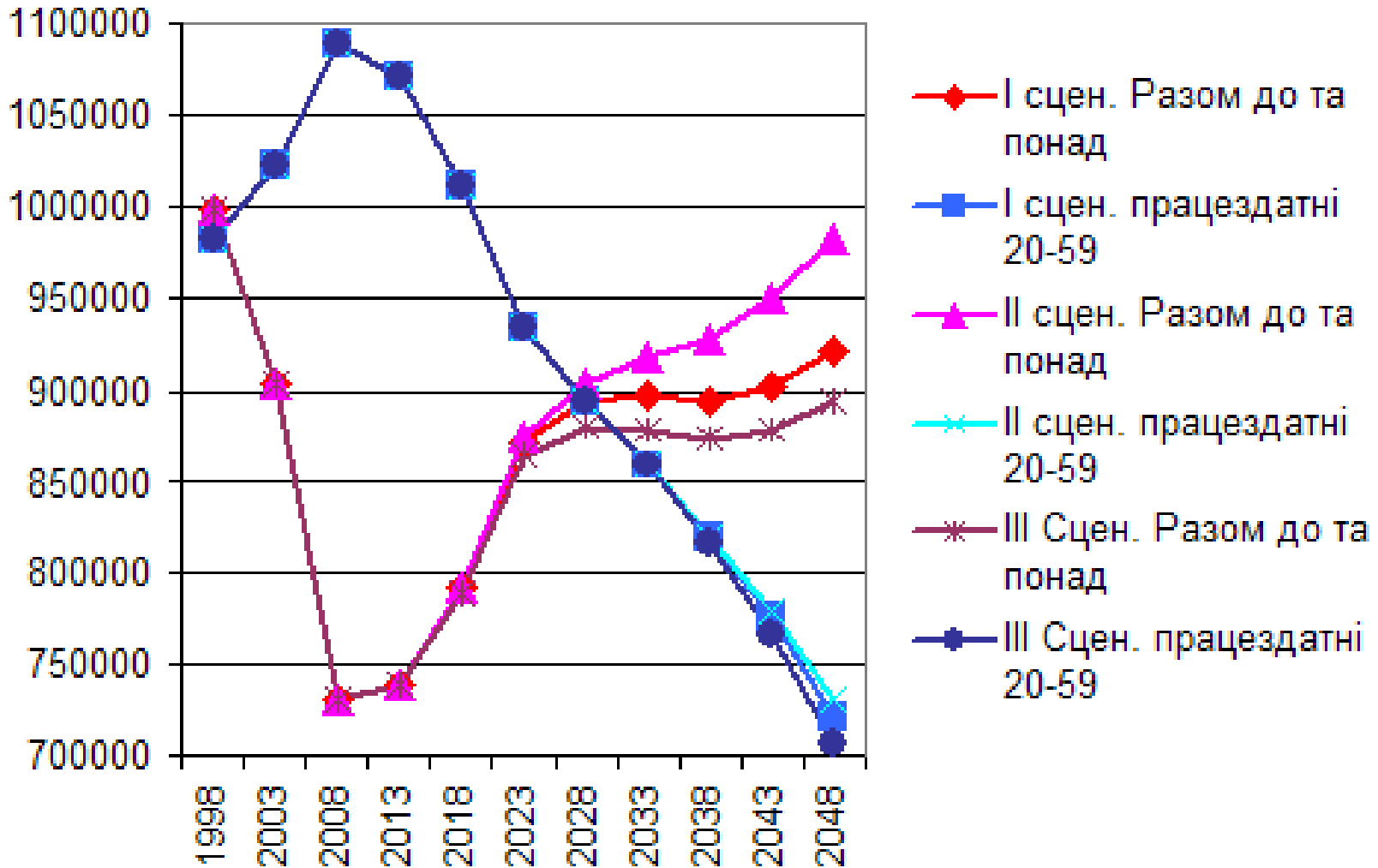
Розподіл постійного населення за статтю та віком на 1 січня 2018 року

Статистичний щорічник
Запорізької області за 2018 рік
Головне управління статистики
у Запорізькій області

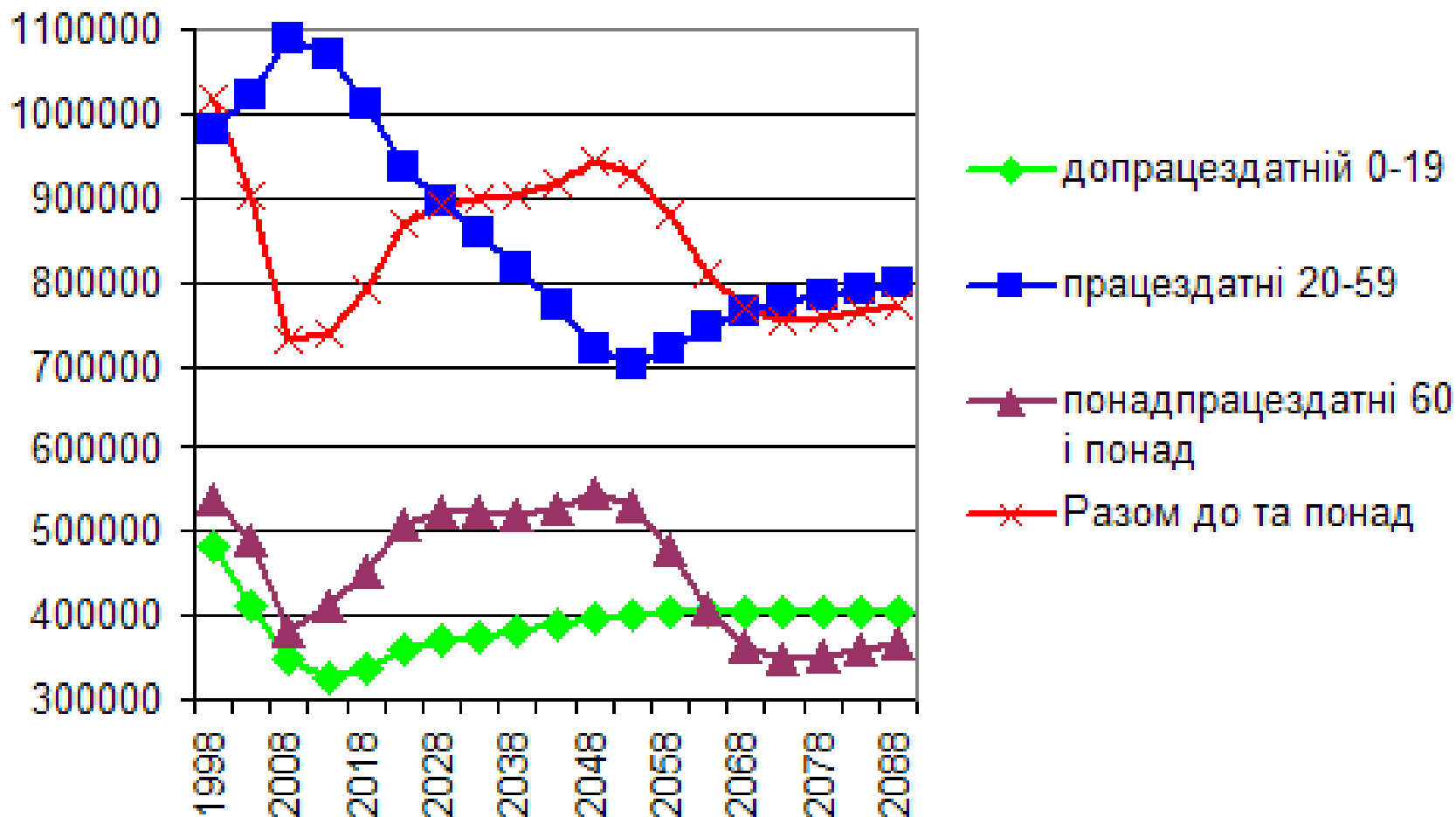

Динаміка структурних змін вікового складу населення у Запорізькій області

Прогноз структурних зрушень між віковими групами населення Запорізької області до 2088 року

Електрична енергія

У Запорізькому регіоні виробляють більше чверті електричної енергії від загальнодержавного обсягу.

Запорізька область є однією з найбільш енергогенеруючих та енергоспоживаючих серед інших регіонів України. Енергетична інфраструктура території області сьогодні представлена різними типами підприємств, зокрема великими енергогенеруючими станціями і підприємствами з відновлювальної енергетики.

До енергогенеруючих станцій належать:

ВП «Запорізька АЕС»

ДП НАЕК «Енергоатом»,

ВП «Запорізька ТЕС»

ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго»,

філія Дніпровська ГЕС

ПАТ «Укргідроенерго»,

Зеленый тариф

**Энергия будущего
сегодня**

Сильні сторони

1. Наявність природних ресурсів; власних енергоресурсів, забезпеченість водними ресурсами.
2. Сприятлива поточна вікова структура населення
3. Диверсифікована та розвинута транспортна інфраструктура.
4. Високий рівень індустріалізації економіки з акцентом на переробну промисловість
5. Наявність виходу до моря та територіальна близькість до транспортного коридору Європа – Азія.
6. Висока результативність процесів адміністративно-фінансової децентралізації та формування спроможних ОТГ,
7. Вищі за середньоукраїнські темпи зростання експорту товарів, капітальних інвестицій та промислової продукції впродовж останніх років
8. Легкість та простота процедур із започаткування бізнесу в регіоні
9. Вищий рівень прибутковості підприємств регіону
10. Розвинені міжрегіональні та міжнародні соціально-економічні зв'язки.
11. Експортоорієнтованість економіки регіону,
12. Лідерство серед промислових регіонів України за енергогенеруючими потужностями. Диверсифікована енергетична інфраструктура.
13. Формування високо-професійного дослідницького середовища
14. Вища частка інноваційно активних промислових підприємств
15. Позитивна тенденція обсягу реалізованої інноваційної продукції промисловими підприємствами.
16. Підтримка місцевих товаровиробників
17. Наявність інституційної інфраструктури підтримки бізнесу
18. Зростання рівня громадської активності, посилення інклюзії розвитку регіону за рахунок налагодження взаємодії влада –бізнес – громадські об'єднання
19. Співпраця з проектами міжнародної технічної допомоги

Слабкі сторони

1. Суттєві втрати транзитного потенціалу через окупацію частини Донбасу та анексію Криму.
2. Географічне розміщення області та її обласного центру створює певні обмеження щодо рівномірного розвитку територій області, територіальної наближеності до європейських та азійських ринків.
3. Дуже низький рівень природного приросту населення
4. Високий рівень депопуляції сільського населення у північно-східних районах.
5. Територіальна концентрація економічного та інвестиційного потенціалу регіону
6. Недостатній рівень підключенням бізнесу до електронних сервісів
7. Складність доступу до земельних ресурсів.
8. Наявність на багатьох підприємствах застарілого обладнання та технологій
9. Зменшення кількості впроваджених прогресивних та ресурсозберігаючих технологічних процесів
10. Високий рівень енерго-, ресурсо- та водоемності виробництва.
11. Загострення екологічних проблем, зумовлених концентрацією в регіоні еколого-небезпечних видів економічної діяльності.
12. Екологічні проблеми, зумовлені значними обсягами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
13. Високий рівень забруднення водних ресурсів підприємствами металургійної промисловості та ЖКГ.
14. Незначні капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища
15. Обмеженість фінансування та доступу місцевих товаровиробників в торговельні мережі
16. Зниження привабливості туристично-рекреаційного комплексу регіону

Можливості

1. Розвиток міжнародних зв'язків і співробітництва

2. Покращення кон'юнктури на світових ринках зернових культур і чорних металів, що створює можливості для нарощення експорту

регіону

3. Розширення європейських та азійсько-африканських ринків збуту продукції.

Збалансування структури експорту товарів та послуг

4. Диференціація структури експорту товарів та послуг

5. Організація системної взаємодії учасників екосистеми залучення інвестицій.

6. Проведення процесів дерегуляції, децентралізації

7. Поглиблення галузевої спеціалізації малого та середнього підприємництва,

8. Інклюзивний розвиток бізнесу, ресурсне та інформаційне забезпечення,

9. Кластеризація підприємництва.

10. Нарощення потенціалу приморської туристично-рекреаційної інфраструктури,

11. Розвиток інфраструктури переробки та зберігання сільськогосподарської продукції

12. Забезпечення зручних та якісних умов надання адміністративних послуг

13. Організаційне забезпечення залучення для роботи в області міжнародних консалтингових компаній

14. Розвиток мережі недержавних інституцій підтримки бізнесу.

15. Формування кластерних ініціатив по кожному з напрямків економічної

Загрози

1. Загострення воєнного конфлікту на сході України
2. Високі темпи зменшення населення області та погіршення вікової структури за рахунок розширення чисельності осіб після працездатного віку.
3. Суттєве скорочення населення у працездатному віці у короткостроковій перспективі та посилення демографічного навантаження.
4. Висока частка металургії у експорті узалежнює регіон від кон'юнктури на цьому світовому ринку, що може мати сильні впливи та економіку регіону.
5. Низькі позиції України в рейтингу ведення бізнесу.
6. Відсутність комплексної імплементації усталених і прийнятних в міжнародній практиці стандартів у сфері інвестування
7. Низький рівень інвестування в інноваційні процеси та дослідницьку діяльність підприємств може спричинити до поглиблення спеціалізації області на виробництві товарів з низькою доданою вартістю.
8. Ухилення від оподаткування, проблеми зі сплатою місцевих податків.
9. Погіршення макроекономічної/ демографічної ситуації, подальша тінізація економіки України
10. Низький рівень оплати праці в Україні в порівнянні з сусідніми країнами обумовлює збільшення відтоку трудових кадрів
11. Високий рівень монополізму транспортної та енергетичної сфер.

Резюме:

1. Внаслідок падіння народжуваності в період 1991 - 2000 роки починаючи 2008 року почало зменшуватись населення працездатного віку
2. До 2012 року бізнес середовище працювало в умовах надлишку населення працездатного віку. Починаючи з 2012 року очікується суттєве зменшення чисельності населення працездатного віку, яке супроводжується збільшенням чисельності населення до та понад працездатного віку.
3. Скорочення чисельності працездатного населення безпосередньо впливає на зниження рівня ВРП.

Висновки:

За результатами дослідження потенціалів Запорізької області виявлено дисбаланс їх використання:

1. Енергетичний потенціал. Виробляється більше електроенергії ніж споживається.
2. Науковий потенціал і якісь людського капіталу не реалізується у повної мірі.
3. Транспортний потенціал зростає, погіршує екологічний стан середовища, але не надає відповідних додаткових надходжень.
4. Інші.

Пропозиції:

Програма Стратегії розвитку Запорізького регіону завершилась. Необхідним є створення нової стратегії до 2027 року, орієнтовану на забезпечення сталого розвитку, переоснащення підприємств та впровадження нових технологій, що реалізують збалансоване використання потенціалів регіону.

Дякую за увагу!

